

MBM-1601100301020402 Seat No. _____

B. A. (Sem. II) (CBCS) (W.E.F.-2016) Examination

March / April - 2018

Sanskrit (Elective - 2)

(Panchtantra-Mitrabhed)

(New Course)

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

सूचना/Instruction :

જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક ગુણ દર્શાવે છે.

Figures to the right indicate marks.

- ૧ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ગદ્યખંડોનું ભાષાંતર કરો : ૮
- 1 (A) Translate any **two** of the following paragraphs : 8
- (9) अस्ति कस्मिंश्चित्प्रदेशे महान्नयग्रोधपादपः । तत्र वायसदम्पती प्रतिवसतः स्म । अथ तयोः प्रसवकाले वृक्षविवारान्नियक्रम्य कृष्णसर्पः सदैव तदपत्यानि भक्षयति । ततस्तौ निर्वेदादन्य वृक्ष मूलनिवासिनं प्रियसुहृदं शृगालं गत्वोचतुः – ‘भद्र, किमेवंविधे सज्जात आवयोः कर्तव्यं भवति ।’ एवं तावद् दुष्टात्मा कृष्णसर्पो वृक्षविवारान्निर्गत्यावयोर्बालकान् भक्षयति । तत्कथ्यतां तद्रक्षार्यं कश्चिदुपायः ।
- (२) अथैवं गच्छति काले दन्तिलस्य कदाचित्कन्याविवाहः संप्रवृतः । तत्र तेन सर्वे पुर निवासिनो, राजसंनिधिलोकाश्च संमानपुरः सरमामन्त्र्य भोजिता वस्त्रादिभिः सत्कृताश्च । ततो विवाहनन्तरं राजा साऽन्तः पुरः स्वगृहमानीयाऽभ्यर्चितः । अथ तस्य नृपतेर्गृहसंमार्जनं कर्ता गोरम्भो नाम राजसेवको गृहायातोऽपि तेनाऽनुचितस्थाने उपविष्टोऽवज्ञयाऽर्धचन्द्रं दत्त्वा निःसारितः । सोऽपि ततः प्रभृति निःश्वसन्नपमानान्न रात्रावप्यधिशेते ।
- (३) तत्तावज्जानामि कस्यायं शब्दः । धैर्यमालम्ब्य विमर्शयन् यावन्मन्दं गच्छति तावद् दुन्दुभिमपश्यत् । स च तं परिज्ञाय समीपं गत्वा स्वयमेव कौतुकादताऽयत् । भूयश्च हर्षादचिन्तयत् – ‘अहो, चिरादेतदस्माकं महद्द्वोजनमावतितम् । तन्नूनं प्रभूतमांसमेदोऽसृग्मिः परिपूरितं भविष्यति । ततः परुषचर्मावगुण्टितं तत्कथमपि विदायैकदेशे छिद्रं कृत्वा संहृष्टमना मध्ये प्रविष्टः ।

(४) कस्मिंश्चिद्वनादेशे मदोत्कटो नाम सिंहः प्रतिवसति स्म । तस्य चानुचरा अन्ये द्वीपिवायसगोमायवः सन्ति । अथ कदाचिदितस्ततो भ्रमद्भिः सार्धभ्रष्टः क्रथनको नामोष्ट्रो दृष्टः । अथ सिंह आह-अहो, अपूर्वामिदं सत्वम् । तज्ज्ञायतां किमेतदारण्यकं ग्राम्यं वा इति । तच्छ्रुत्वा वायस आह - 'भोः स्वामिन् ग्राम्योऽयमुष्ट्रनामा जीवविशेषस्तव भोज्यः । तद्व्यापाद्यताम् ।' सिंह आह - 'नाहं गृहमागतं हन्मि ।'

- (ब) नीचेनामांथी कोईपक्ष ७ ससंदर्भ समझवो : ६
- (B) Explain with reference of the context any two of the following : 6
- (१) कृत्यं न कुरुते वेगान् स सन्तापमानुयात् ।
- (२) को वा दुर्जनवागुरासु पतितः क्षेमेण यातः पुमान् ।
- (३) उपायज्ञोऽल्पकायोऽपि न शूरैः परिभूयते ।
- (४) भोः ! वाहिता वयमनेन क्षुद्रशृगालेन । तद्वध्यताम् ।

- २ 'पञ्चतन्त्र'नी शैली विशे विस्तृत नोंध लपो. १४
- 2 Write a detailed note on the style of the author of पञ्चतन्त्र. 14

अथवा/OR

- २ प्राणीकथानो उद्भव अने विकास विशे समीक्षात्मक नोंध लपो. १४
- 2 Write a critical note on the origin and development of the fable-literature. 14
- ३ भारतीय प्राणीकथा साहित्यमां पंडित विष्णुशर्मानां प्रदाननुं मूल्यांकन करो. १४
- 3 Evaluate the contribution of पंडित विष्णुशर्मा to Indian fable-literature. 14

अथवा/OR

- ३ पञ्चतन्त्रनो संक्षिप्त परिचय आपो. १४
- 3 Give brief introduction of पञ्चतन्त्र. 14

- ૪ મદોલ્કટ સિંહની કથા અને તેનો બોધ નિરૂપો. ૧૪
- 4 Describe story of મદોલ્કટ સિંહ and its preach. 14

અથવા/OR

- ૪ સિંહ અને સસલાની કથા અને તેનો બોધ નિરૂપો. ૧૪
- 4 Describe story of સિંહ-શશક and its preach. 14

- ૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
- 5 Write short notes on any **two** of the following : 14

- (૧) કીલોત્પાટીવાનર કથા ।
- (૨) પચ્ચતન્ત્રમ્ - શીર્ષકમ્ ।
- (૩) બક-કર્કટયો કથા ।
- (૪) પચ્ચતન્ત્રનો રચનાકાળ.
- (4) Date of પચ્ચતન્ત્ર.